ΟΔΗΓΙΕΣ

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2022/1326 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 18ης Μαρτίου 2022

για την τροποποίηση του παραρτήματος της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου όσον αφορά την υπαγωγή νέων ψυχοδραστικών ουσιών στον ορισμό των «ναρκωτικών»

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2004, για τη θέσπιση ελάχιστων διατάξεων σχετικά με τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των εγκλημάτων και τις ποινές που ισχύουν στον τομέα της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών ([1]), και ιδίως τα άρθρα 1α και 8α,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η επιστημονική επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ, στο εξής: Κέντρο), σύμφωνα με το άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1920/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]), συνέταξε εκθέσεις αξιολόγησης κινδύνων για τις νέες ψυχοδραστικές ουσίες 2-(μεθυλαμινο)-1-(3-μεθυλοφαινυλο)προπαν-1-όνη (3-μεθυλομεθκαθινόνη, 3-MMC) και 1-(3-χλωροφαινυλο)-2-(μεθυλαμινο)προπαν-1-όνη (3-χλωρομεθκαθινόνη, 3-CMC). Η εν λόγω επιτροπή διευρύνθηκε στις 18 και 19 Νοεμβρίου 2021, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5γ παράγραφος 4 του ίδιου κανονισμού. Το Κέντρο υπέβαλε τις εκθέσεις αξιολόγησης κινδύνων στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη στις 25 Νοεμβρίου 2021.

(2) Οι ουσίες 3-MMC και 3-CMC είναι συνθετικές καθινόνες με ψυχοδιεγερτική δράση. Είναι παράγωγα της καθινόνης και έχουν παρόμοια ψυχοδιεγερτική δράση με τις εξής ουσίες με τις οποίες είναι πολύ συγγενείς: τη μεθκαθινόνη (εφεδρόνη) και τη μεφεδρόνη (4-μεθυλομεθκαθινόνη, 4-MMC) και, αντίστοιχα, με τη μεθκαθινόνη και την 4-χλωρομεθκαθινόνη (4-CMC, κλεφεδρόνη). Η καθινόνη, η μεθκαθινόνη, η μεφεδρόνη και η 4-CMC υπάγονται σε έλεγχο βάσει της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών του 1971 για τις ψυχοτρόπους ουσίες.

(3) Η ουσία 3-MMC είναι διαθέσιμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση τουλάχιστον από το 2012 και έχει εντοπιστεί σε 23 κράτη μέλη. Μετά την πτωτική τάση που σημείωσαν οι κατασχέσεις στην Ευρώπη μεταξύ 2016 και 2018, η 3-MMC φαίνεται ότι επανεμφανίστηκε, καθώς το 2020 κατασχέθηκαν περίπου 740 χιλιόγραμμα σε μορφή σκόνης, και ότι συνεχίστηκε η εισαγωγή, η διανομή και η χρήση της το 2021, συμπεριλαμβανομένης μιας μεμονωμένης μεγάλης κλίμακας κατάσχεσης λίγο άνω των 120 χιλιογράμμων σκόνης σε εξωτερικά σύνορα της Ένωσης.

(4) Πληροφορίες από κατασχέσεις και συλλεγέντα δείγματα δείχνουν ότι η 3-MMC διατίθεται, κατά κανόνα, στην αγορά ναρκωτικών σε μορφή σκόνης. Έχουν αναφερθεί και άλλες φυσικές μορφές, όπως δισκία και κάψουλες, αλλά σε πολύ μικρότερο βαθμό. Περιστασιακά, έχουν επίσης αναφερθεί υγρά, φυτικά υλικά και στυπόχαρτα που περιέχουν 3-MMC.

(5) Συνολικά 27 θάνατοι με επιβεβαιωμένη έκθεση στην ουσία 3-MMC έχουν αναφερθεί από πέντε κράτη μέλη. Δεκατέσσερις οξείες μη θανατηφόρες δηλητηριάσεις με επιβεβαιωμένη έκθεση στην ουσία 3-MMC έχουν επίσης αναφερθεί από τέσσερα κράτη μέλη.

(6) Η ουσία 3-CMC είναι διαθέσιμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση τουλάχιστον από το 2014 και έχει εντοπιστεί σε 23 κράτη μέλη. Το 2020 και το 2021 κατασχέθηκαν περίπου 2 500 χιλιόγραμμα 3-CMC σε μορφή σκόνης, που αντιπροσωπεύουν πάνω από το 90 % της συνολικής ποσότητας σε σκόνη που κατασχέθηκε μετά την έναρξη της παρακολούθησης της εν λόγω ουσίας στην Ευρώπη.

(7) Πληροφορίες από κατασχέσεις και συλλεγέντα δείγματα δείχνουν ότι η 3-CMC διατίθεται, κατά κανόνα, στην αγορά ναρκωτικών σε μορφή σκόνης. Έχουν αναφερθεί και άλλες φυσικές μορφές, όπως δισκία και κάψουλες, αλλά σε πολύ μικρότερο βαθμό. Περιστασιακά, έχουν επίσης αναφερθεί υγρά, φυτικά υλικά και στυπόχαρτα που περιέχουν 3-CMC.

([1]) ΕΕ L 335 της 11.11.2004, σ. 8.

([2]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1920/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 1).

(8) Συνολικά 10 θάνατοι με επιβεβαιωμένη έκθεση στην ουσία 3-CMC έχουν αναφερθεί από δύο κράτη μέλη. Μία οξεία μη θανατηφόρα δηλητηρίαση με επιβεβαιωμένη έκθεση στην ουσία 3-CMC έχει επίσης αναφερθεί από ένα κράτος μέλος.

(9) Από τις διαθέσιμες πληροφορίες προκύπτει ότι, ενώ κατά κανόνα οι ουσίες 3-MMC και 3-CMC πωλούνται και αναζητούνται αυτοτελώς ως διεγερτικά, τουλάχιστον εν μέρει φαίνεται ότι οι ουσίες αυτές παρασκευάζονται, εισάγονται, διανέμονται, πωλούνται και χρησιμοποιούνται ως «νόμιμο» υποκατάστατο ελεγχόμενων διεγερτικών, συμπεριλαμβανομένων της αμφεταμίνης, της κοκαΐνης και της MDMA. Επιπλέον, μπορούν επίσης να πωληθούν καταχρηστικά ως άλλα ναρκωτικά.

(10) Υπάρχουν περιορισμένα στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή του οργανωμένου εγκλήματος στην παρασκευή, παράνομη διακίνηση, και προμήθεια των ουσιών 3-MMC και 3-CMC εντός της Ένωσης. Ωστόσο, υπάρχουν πληροφορίες που υποδηλώνουν αξιόποινες πράξεις, όπως παράνομη διακίνηση, παράνομη παρασκευή και σχετικά με την προμήθεια αδικήματα, που αφορούν και τις δύο ουσίες.

(11) Από τις διαθέσιμες πληροφορίες προκύπτει ότι η 3-MMC και η 3-CMC παρασκευάζονται από χημικές εταιρείες εκτός της Ένωσης και εισάγονται στην Ένωση σε βιομηχανική κλίμακα. Επιπλέον, περιορισμένες πληροφορίες δείχνουν ότι έχει πραγματοποιηθεί κάποια παραγωγή σε παράνομα εργαστήρια στην Ευρώπη.

(12) Οι ουσίες 3-MMC και 3-CMC δεν έχουν αναγνωρισμένη ιατρική ή κτηνιατρική χρήση ούτε εντός της Ένωσης ούτε, κατά τα φαινόμενα, αλλού. Δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι εν λόγω ουσίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, παρά μόνο ως αναλυτικό πρότυπο αναφοράς και στην επιστημονική έρευνα.

(13) Οι κίνδυνοι για την υγεία και την κοινωνία οι οποίοι συνδέονται με τις ουσίες 3-MMC και 3-CMC είναι πιθανό να έχουν ομοιότητες με άλλες πολύ συγγενείς συνθετικές καθινόνες και ψυχοδιεγερτικά υπό διεθνή έλεγχο. Τα διαθέσιμα στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους για την υγεία και την κοινωνία τους οποίους εγκυμονούν οι εν λόγω ουσίες παρέχουν επαρκείς λόγους για την υπαγωγή της 3-MMC και της 3-CMC στον ορισμό των «ναρκωτικών». Ωστόσο, οι εκθέσεις αξιολόγησης κινδύνων αποκαλύπτουν ότι σε πολλά από τα ερωτήματα που σχετίζονται με τις ουσίες 3-MMC και 3-CMC και τα οποία ανακύπτουν από την έλλειψη στοιχείων σχετικά με τους κινδύνους για την ατομική υγεία και τους κινδύνους για τη δημόσια υγεία καθώς και τους κοινωνικούς κινδύνους, μπορεί να δοθεί απάντηση μέσω περαιτέρω έρευνας.

(14) Οι ουσίες 3-MMC και 3-CMC δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο των προς έλεγχο ουσιών δυνάμει της ενιαίας σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών περί ναρκωτικών του 1961, όπως τροποποιήθηκε με το πρωτόκολλο του 1972, ούτε δυνάμει της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών περί ψυχοτρόπων ουσιών του 1971. Η 3-CMC δεν έχει ακόμη αξιολογηθεί στο πλαίσιο του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών, ενώ τον Νοέμβριο του 2016 η 3-MMC υποβλήθηκε σε κριτική επανεξέταση από την επιτροπή εμπειρογνωμόνων του ΠΟΥ για την τοξικομανία, χωρίς να εξαχθούν οριστικά συμπεράσματα. Η εν λόγω επιτροπή δεν μπόρεσε να επιτύχει συναίνεση και, αντ' αυτού, ανέβαλε την έκδοση γνωμοδότησης και ζήτησε από τη Γραμματεία να οργανώσει νέα κριτική επανεξέταση της 3-MMC σε μεταγενέστερη συνεδρίαση της επιτροπής εμπειρογνωμόνων. Η επιτροπή αυτή δεν έχει ακόμη επανεξετάσει περαιτέρω την 3-MMC. Μετά την κριτική επανεξέταση το 2016, τα κράτη μέλη ανέφεραν σημαντικές νέες πληροφορίες που υποδήλωναν ότι η 3-MMC ενδέχεται να συνιστά απειλή για την υγεία και την κοινωνία σε ενωσιακό επίπεδο και, ως εκ τούτου, πρέπει να υπαχθεί στον ορισμό των «ναρκωτικών» στο δίκαιο της Ένωσης.

(15) Οι πληροφορίες από κατασχέσεις που πραγματοποίησαν οι αρχές επιβολής του νόμου το 2020 και το 2021 δείχνουν ότι η διαθεσιμότητα και η πιθανότητα διάδοσης της χρήσης εντός της Ένωσης τόσο της 3-MMC όσο και της 3-CMC έχουν αυξηθεί πρόσφατα και ενδέχεται να είναι σημαντικές. Οι διαθέσιμες πληροφορίες δείχνουν ότι η κατανάλωση των ουσιών 3-MMC και 3-CMC προκαλεί βλάβη στην υγεία λόγω της οξείας τοξικότητάς της και, όσον αφορά την 3-MMC, λόγω του δυναμικού κατάχρησης ή του δυναμικού εξάρτησης. Λόγω απουσίας μελετών, υπάρχει αβεβαιότητα ως προς το δυναμικό εξάρτησης και την επιρρέπεια σε κατάχρηση της 3-CMC. Η συγκεκριμένη βλάβη στην υγεία θεωρείται απειλητική για τη ζωή, επειδή μπορεί να προκαλέσει θάνατο ή θανατηφόρο τραυματισμό, σοβαρή νόσο, σοβαρή σωματική ή διανοητική βλάβη ή εξάπλωση ασθενειών, συμπεριλαμβανομένης της μετάδοσης αιματογενώς μεταδιδόμενων ιών, όπως ο ιός της ηπατίτιδας C και ο HIV. Οι επιδράσεις αυτές είναι συγκρίσιμες με άλλες πολύ συγγενείς συνθετικές καθινόνες και ψυχοδιεγερτικά υπό διεθνή έλεγχο, αν και αυτό απαιτεί περαιτέρω μελέτες.

(16) Από τις διαθέσιμες πληροφορίες προκύπτει επίσης ότι η κατανάλωση 3-MMC και 3-CMC θα μπορούσε να προκαλέσει κοινωνικούς κινδύνους και να οδηγήσει σε περιθωριοποίηση και αυξημένη ευπάθεια. Επιπλέον, ενέχει επίσης τη δυνατότητα να προκαλέσει ευρύτερο κίνδυνο για τη δημόσια ασφάλεια, ιδίως σε περίπτωση οδήγησης υπό την επήρεια αυτών των ουσιών.

(17) Δεκαπέντε κράτη μέλη ελέγχουν την ουσία 3-ΜΜC βάσει της εθνικής νομοθεσίας για τον έλεγχο των ναρκωτικών, έξι κράτη μέλη την ελέγχουν βάσει της νομοθεσίας για τις νέες ψυχοδραστικές ουσίες, και ένα κράτος μέλος την ελέγχει βάσει άλλης νομοθεσίας. Δεκατρία κράτη μέλη ελέγχουν την ουσία 3-CMC βάσει της εθνικής νομοθεσίας για τον έλεγχο των ναρκωτικών, επτά κράτη μέλη την ελέγχουν βάσει της νομοθεσίας για τις νέες ψυχοδραστικές ουσίες, και ένα κράτος μέλος την ελέγχει βάσει άλλης νομοθεσίας. Δεδομένου ότι τα εν λόγω εθνικά μέτρα ελέγχου ισχύουν ήδη, η υπαγωγή των ουσιών 3-ΜΜC και 3-CMC στον ορισμό των «ναρκωτικών» και, ως εκ τούτου, η κάλυψή τους από τις διατάξεις για τα ποινικά αδικήματα και τις κυρώσεις που ορίζονται στην απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ θα συνέβαλλαν, αφενός, στην αποφυγή προσκομμάτων στη διασυνοριακή επιβολή του νόμου και τη δικαστική συνεργασία και, αφετέρου, στην προστασία από τους κινδύνους που μπορούν να προκαλέσουν η διάθεση και η χρήση τους.

(18) Το άρθρο 1α της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ παρέχει στην Επιτροπή την εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις με σκοπό να διασφαλίζεται, σε ενωσιακό επίπεδο, ταχεία και βάσει εξειδικευμένης γνώσης αντίδραση στην εμφάνιση νέων ψυχοδραστικών ουσιών που εντοπίζονται και αναφέρονται από τα κράτη μέλη, με τροποποίηση του παραρτήματος της εν λόγω απόφασης-πλαισίου προκειμένου να υπαγάγει τις εν λόγω ουσίες στον ορισμό των «ναρκωτικών».

(19) Καθώς πληρούνται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την ενεργοποίηση της άσκησης των εξουσιών έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξης, θα πρέπει να εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση οδηγία για την υπαγωγή των ουσιών 3-ΜΜC και 3-CMC στο παράρτημα της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ.

(20) Η Ιρλανδία δεσμεύεται από την απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2017/2103 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]), και, συνεπώς, συμμετέχει στην έκδοση και στην εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

(21) Η Δανία δεσμεύεται από την απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ, όπως ισχύει έως τις 21 Νοεμβρίου 2018, αλλά δεν δεσμεύεται από την οδηγία (ΕΕ) 2017/2103. Ως εκ τούτου, δεν συμμετέχει στην έκδοση και στην εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.

(22) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα ([4]), τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύουν, όταν αυτό δικαιολογείται, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση μεταξύ των επιμέρους διατάξεων της οδηγίας που μεταφέρεται στο εθνικό δίκαιο και των αντίστοιχων διατάξεων των πράξεων μεταφοράς.

(23) Επομένως, η απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποίηση της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ

Στο παράρτημα της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ προστίθενται τα ακόλουθα σημεία 20 και 21:

«20. 2-(μεθυλαμινο)-1-(3-μεθυλοφαινυλο)προπαν-1-όνη (3-ΜΜC) (*).

21. 1-(3-χλωροφαινυλο)-2-(μεθυλαμινο)προπαν-1-όνη (3-CMC) (*).

(*) Κατ' εξουσιοδότηση οδηγία (ΕΕ) 2022/1326 της Επιτροπής, της 18ης Μαρτίου 2022, για την τροποποίηση του παραρτήματος της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου όσον αφορά την υπαγωγή νέων ψυχοδραστικών ουσιών στον ορισμό των "ναρκωτικών" (ΕΕ L 200 της xx.xx.2022, σ. 148).»

([3]) Οδηγία (ΕΕ) 2017/2103 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Νοεμβρίου 2017, για την τροποποίηση της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου, με σκοπό να περιληφθούν στον ορισμό των ναρκωτικών νέες ψυχοδραστικές ουσίες, και για την κατάργηση της απόφασης 2005/387/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 305 της 21.11.2017, σ. 12).

([4]) ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

Άρθρο 2

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο στις 18 Φεβρουαρίου 2023. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες, 18 Μαρτίου 2022.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN